

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 539/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

137/2011. (V. 11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. október 14-én előterjesztett **panaszát** a 2011. május 11-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A Testület álláspontja szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2010. október 14-én, levélben fordult panasszal a Testülethez, amelyben a következőket adta elő. Sérelmezte a 2010. október 5-én és 6-án vele szemben foganatosított rendőri intézkedéseket, amelyek körülményeit részletesebben kifejtve leírta, hogy 2010. október 5-én a Budapest, XII. kerület Alma u. 1. szám alatti Napvilág Születésházban volt jelen, amikor egy édesanya előre nem tervezett módon világra hozta gyermekét. A kisbaba légzése nem indult be a szülést követően, ezért mentőt kellett hívni. Miután a mentő kiérkezett, rövidesen a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei is megjelentek, először csak négyen, majd az egész Születésház épületét „elárasztva”. Intézkedésükkel a panaszbeadvány szerint azt sem várták meg, hogy a mentő elinduljon a helyszínről, és az anya is még meztelen volt a rendőrök „beözönlésekor”, az apát pedig a kisbaba újraélesztésével

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

egyidőben kezdték el igazoltatni. A rendőrök a panaszt és az egyik bábatársát utasították, hogy telefonjaikat kapcsolják ki, ne szóljanak egymáshoz, és – a panaszbeadvány szerint – kezet sem moshattak. A rendőrök hangnemét a panaszos igen ellenségesnek tartotta, mintha bűnözők lennének (az egyik rendőr pl. rákiabált a panaszosra, hogy húzza fel a kabátja cipzárját). Végül kb. 8 rendőr maradt a közelükben, őrizni őket, de a ruházatuk a rendőri mivoltukat nem árulta el, a panaszos szerint csak „hosszas unszolás” után mutatott az egyikük „valamilyen jelvényt”. A Születésházban hosszú ideig kellett várnia, ez alatt eljárási cselekmény nem történt. A rendőrök magatartása mindvégig agresszív és becsmérlő volt. Távozáskor azt sem engedték a rendőrök a panaszosnak, hogy legfontosabb személyes tárgyaikat magukhoz vegyék (a panaszos nem vihette magával a kosarát, amiben a pénze és a vércukormérő készüléke volt, társának pedig az esernyőjét kellett otthagynia). Az épület elhagyása után a panaszt és társát külön rendőrautóba ültetve a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság épületébe szállították. Itt úgy ültették le őket, hogy egymást ne láthassák. Itt a panaszos sokáig várakozott, közben többször jelezte, hogy ki kell mennie a mosdóba. Erre megalázó módon csak többszöri kérés után reagáltak, és kísérték ki őt. A rendőrkapitányság épületében érdemi eljárási cselekmény nem történt a panaszossal szemben, csak hosszú várakozás után átszállították (társával együtt) a BRFK Teve utcai épületébe. Ott 2-3 órán keresztül egy kihallgató szobában kellett várakoznia, mire bejött hozzá az a rendőr, aki aztán a kihallgatását végezte. A panaszos szeretett volna ügyvédet a kihallgatása alatt, de a rendőr arról tájékoztatta, hogy neki nem jár jogi képviselő, mert tanúként hallgatják meg. A kihallgatás után elkobozták a panaszos ingét, „ami magzatmázzal és vérrel szennyezett volt”, így kénytelen volt a panaszos az ügyvédje pulóverében hazamenni. Végül éjjel 0 óra 30 perckor engedték haza. Ekkor társával együtt rögtön a Születésházhoz mentek személyes tárgyaikért, de azt lezárva találták. Egy ügyvéd 3 nappal később jelezte nekik, hogy be lehet menni az épületbe; ekkor azonban azt észlelték, hogy a pénze (kb. 90 000 Ft) eltűnt, és további kb. 36 000 Ft, ami az ott dolgozó munkatársak közös pénze volt. Nem tudta pontosan a panaszos és társa, hogy a házból még mi tűnt el, mert nem kaptak listát a lefoglalt tárgyairól, az épület tulajdonosa pedig sem a házkutatásról, sem a lefoglalásról szóló határozatot nem kapta meg.

2) Panaszbeadványában a panaszos idézte továbbá a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 80. és 82–84. §-ait, és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-át. Mindezek alapján sérelmezte, hogy esetében a Be. tanúvallomásra vonatkozó rendelkezéseit megsértették a rendőrök, ezért tanúvallomása – álláspontja szerint – az ügyvel kapcsolatos eljárásban nem vehető figyelembe. Jogszerűtlennek tartotta az előállítását is, hiszen egyik előállítási ok sem vonatkozott rá. Leszögezte, hogy tanúként szerepelt az eljárásban, és e pozíciója kihallgatását követően sem változott meg, bűncselekmény elkövetésével nem gyanúsították meg. Személyi szabadságát 10 órán keresztül korlátozták, amelynek nagy része várakozással telt, érdemi eljárási cselekmények nélkül. Az előállítás okáról tájékoztatást nem kapott. A vele szemben történt rendőri fellépést emberi méltóságát sértőnek érezte. A panaszos nyilatkozott arról is, hogy amennyiben a Testület állásfoglalásában azt állapítaná meg, hogy az intézkedés alapvető jogait nem vagy csak csekély mértékben sértette, hozzájárul, hogy panaszát az intézkedést fogyanatosító rendőri szerv vezetőjéhez tegyék át, illetve az ügyében született állásfoglalásnak a Testület honlapján, anonimizált formában való közzétételéhez is hozzájárul. A panaszos arról is tájékoztatta a Testületet, hogy a Testülethez fordulással párhuzamosan a BRFK-n is panaszeljárást kezdeményezett.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatához, és megküldeni kérte az intézkedésekkel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, illetve konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A Testület jelezte a rendőrség felé azt is, hogy amennyiben a panaszosnak a Testületnél illetve a BRFK-nál tett panaszai között átfedés vagy hasonlóság lenne, úgy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a rendőrségi panaszeljárásnak – a Testület vizsgálata idejéig történő – felfüggesztése érdekében, az Rtv. 93. § (3) és (4) bekezdései alapján. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A BRFK Hivatala vezetőjének 2010. november 12-én kelt jelentése szerint a Testülethez történő továbbítás céljából felterjeszti az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának a vizsgált panasz kapcsán a Testület felvilágosítás-kérése alapján folytatott vizsgálat során keletkezett iratokat. Tájékoztatott arról is, hogy a panaszügyben a Testület értesítésének kézhezvételéig Budapest Rendőrfőkapitánya a panaszeljárást végzéssel felfüggesztette, amely végzés egy példányát ugyancsak mellékelve megküldte. A BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztály vezetőjének átirata alapján megállapítható, hogy a panasz büntetőeljárásra vonatkozó részét a nyomozó hatóság bírálja el és ennek eredményéről a panaszost tájékoztatja, illetve a házkutatás és lefoglalás ellen bejelentett panaszokat a Budapesti IX. Kerületi Ügyészséghez továbbítják.

2) A BRFK a Testület rendelkezésére bocsátotta Budapest Rendőrfőkapitányának a 2010. november 12-én kelt, a panaszos 2010. október 14-ei panaszbeadványa alapján indult panaszeljárás felfüggesztéséről szóló végzését. Budapest Rendőrfőkapitánya a panaszeljárást az Rtv. 93. § (3) bekezdése alapján, a Testület értesítésének kézhezvételéig függesztette fel, tekintettel a panaszos azon kérésére, hogy ügyében a Testület járjon el.

3) Egy a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-járőr Alosztályán szolgálatot teljesítő r. főhadnagy 2010. október 5-én kelt jelentése – amely egy a panaszos és társa mellett a szülésnél harmadikként jelen volt bába előállításáról szól – a jelen panaszügy szempontjából az alábbi releváns információkat tartalmazza.

2010. október 5-én 15 óra 2 perckor a BRFK Központi Ügyelete utasította a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes tiszt helyettesét, hogy irányítson járőrt a Születésházhoz, mert ott lefolyt egy szülés, amit az említett bába vezetett le, és az újszülöttet valamint édesanyját az Országos Mentőszolgálat munkatársainak kellett elszállítaniuk életveszélyes állapotuk miatt. A helyszínre ért 15 óra 7 perckor egy r. zászlós és egy r. főtörzsőrmester, akiknek a helyszínen lévő mentőtiszt elmondta, hogy 14 óra 23 perckor egy férfi leintette a mentőt a Születésház előtt, segítséget kérve felesége éppen akkor lefolyt szüléséhez, melynek során komplikációk adódtak. Ezek miatt az újszülöttet és édesanyját el kellett szállítani. A rendőrök ezt követően megkezdték az adatgyűjtést a helyszínen, amelybe az időközben megérkezett másik r. zászlós is segített. Ennek során megállapították, hogy a Születésházban valóban szülést folytattak le, azonban a helyszínt kitérkezésük előtt megváltoztatták. Az elkezdett takarítást félbeszakították, és a jelenlévő három bábát (köztük a panaszost) utasították, hogy több változtatást a helyszínen ne végezzenek. A szüléssel e három bábát hozták kapcsolatba. A helyszínen az anyát állapota miatt meghallgatni nem lehetett. Az apa azonban elmondta, hogy fia születése során komplikáció lépett fel, ezért

értesítette telefonon a gyermekmentő alapítványt, akik érkezéséig az utcára ment, majd az arra haladó mentőautót leintette. A helyszínen egyébként több személy tartózkodott, akik egy az újszülöttekkel és a szülési teendőkkel kapcsolatos tanfolyamon vettek részt, a történetekkel kapcsolatban azonban nem tudtak érdemi információval szolgálni, és nem is mutatkoztak segítőkészeknek. A r. főhadnagy 15 óra 22 perckor érkezett a helyszínre, ahol tájékozódást követően az említett harmadik bábát felvilágosította a rendőri intézkedésekkel kapcsolatban, majd közölte vele, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítják a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra. A panaszost és másik társát „a BRFK Akció munkatársai” állították elő. A helyszínt közben a r. főtörzsőrmester biztosította, ahová 17 óra 15 perckor kiérkeztek a BRFK Életvédelmi Osztály munkatársai egy r. főhadnagy vezetésével. A helyszínen 18 óra 20 perckor megjelent a bűnügyi szemlebizottság részéről egy r. százados is, aki a helyszíni szemlét lefolytatta. A r. főtörzsőrmester a helyszínt – engedéllyel – 19 órakor hagyta el. Az intézkedés alá vont személyek a körözési nyilvántartásban nem szerepeltek. Az intézkedésben 5 rendőr vett részt a jelentés szerint.

4) A BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztály egyik rendőre által 2010. október 5-én készített jelentés az alábbiakat tartalmazza.

A rendőr az említett napon az alosztályvezető utasítására megjelent a Születésháznál, mert onnan bejelentés érkezett egy „otthonszülésről”, melynek során komplikációk léptek fel. A rendőr 15 óra 20 perckor ért a helyszínre, ahol egy r. zászlós és egy r. főtörzsőrmester már biztosította a helyszínt. Tájékozódott a mentőtisztól, és leírta, hogy kiérkezésekor az édesanya már a mentőben tartózkodott. Az édesanyával és férjével nem tudott beszélni, mivel őket a mentő el is szállította aztán. Az adatgyűjtés során megállapította, hogy a szülésnél három baba volt jelen (köztük a panaszos). Ők a körülményekkel kapcsolatban a feltett kérdésekre nem adtak egyértelmű választ, illetve a rendőrök kiérkezése előtt a helyiséget feltakarították, az eredeti állapotát megváltoztatták. Említést tett a helyszínen jelenlévő többi személyről is, akik tanfolyamon vettek részt. 16 óra 10 perckor a Születésházhoz érkezett a BRFK Akció Osztály II. Alosztályáról három rendőr, akiknek a helyszínt átadta. 17 óra 15 perckor érkezett meg a BRFK Életvédelmi Osztályáról egy r. főhadnagy, akit a megállapított körülményekről tájékoztattott. A helyszíni szemlebizottság 18 óra 20 perckor érkezett meg egy r. százados vezetésével. A három bábát – köztük a panaszost – a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra állították elő bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt.

5) Az Indokolás II. részének 2) pontjában ismertetett jelentést készítő r. főhadnagy 2010. október 26-án, a Testület felvilágosítás-kérése alapján készített jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

A jelentés leírta, hogy a 2010. október 5-én a Születésháznál történt rendőri intézkedések miatt négy személy panaszt terjesztett elő. Ezek mindegyikében szerepelt kifogásként, hogy az érintettek számára nem volt ismert az intézkedő rendőrök neve és azonosító száma. Ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság minden munkatársa teljesen szabályos öltözékben látott el szolgálatot, láthatósági átvétőt is viseltek, azon névtáblával és jelvényük elhelyezésével. Ezt a reggeli eligazításon a szolgálatirányító parancsnok ellenőrizte. Leírása szerint a rendőrkapitányság mindig nagy hangsúlyt fektet a kulturált és szabályos szolgálatellátásra, beleértve az öltözködési szabályok betartását is, amelyet a BRFK korábbi ellenőrzései is visszaigazolhatnak. A helyszínen az említett harmadik baba előállításáig a parancsnoki feladatokat a r. főhadnagy látta el, amit közölt is az intézkedés alá vontakkal. Ezt a közlést többször is, jól érthető módon megismételte, felhívva a figyelmet a panasztételi lehetőségekre is, és közölve nevét, rendfokozatát, beosztási helyét,

beosztását és jelvéyszámát. A r. főhadnagy azt írta, hogy: „Életszerűtlen az, hogy egy várhatóan jelentős sajtóérdeklődésre számot tartó eseményen elkövessünk szakszerűtlenséget, durvaságot, vagy egyéb más olyan dolgot, ami ellenünk támadási felületként szolgálhat.” Ez már csak azért is így volt állítása szerint, mert az említett harmadik bába már a helyszínen jelezte, hogy panasszal fog élni, és ezért kért parancsnokot a helyszínre. Arra reagálva, hogy a rendőrök „előzönlöttek” a helyszínt, nem várták meg, amíg a mentő az anyával elindul, az anya ekkor még meztelen volt, az apát pedig az újraélesztéssel egyidőben kezdték el igazoltatni, valamint utasították az intézkedés alá vontakat, hogy telefonjaikat kapcsolják ki, és kezet sem moshattak, előadta, hogy álláspontja szerint a kikerkező járőrnek először tájékozódnia kell a helyszínen, ki milyen minőségben van ott jelen, mi történt, és ebben ki milyen módon vett részt. Ehhez szükséges volt az ott tartózkodók igazoltatása, amely nélkül azt sem lehetett volna megállapítani pl., hogy az igazoltatott férfi az újszülött apja. Azt nem tudta a r. főhadnagy, hogy az anya meztelen volt-e a rendőrök kikerkezésekor, mert ekkor már a mentőben tartózkodott. A telefonok kikapcsolására utasítás nem hangzott el, többen használták a telefonjaikat még az intézkedés megkezdése után negyed órával is. A panaszos azon kifogása, amely szerint nem moshatott kezet, a r. főhadnagy szerint alaptalan, mivel ez szerinte számára – és társa számára – olyan prioritást élvezett volna, hogy először ezt teszik meg, nem pedig a helyszín feltakarításának állnak neki. A rendőri hangnemmel kapcsolatos kifogásra ismét azt szögezte le, hogy a rendőrkapitányságnál minden esetben prioritást élvez a határozott, de kulturált rendőri intézkedés. A panaszos előállítását nem a rendőrkapitányság munkatársai végezték, ezért azzal kapcsolatban nem tudott nyilatkozni, hogy milyen lehetősége volt személyes tárgyait magához venni; de leírta, hogy az általa előállított harmadik bába figyelmét ő hívta fel, hogy vegye magához legszükségesebb dolgait, és vegyen fel kabátot is, mert csak egy vékony felsőben akart elindulni. A panaszost nem helyezték el a rendőrkapitányság előállító helyiségében, így szükségleteiről sem a rendőrkapitányság munkatársai gondoskodtak. A Születésházból eltűnt pénzzel kapcsolatban nem tudott nyilatkozni. Megjegyezte azonban, hogy ott bűnügyi szemle folyt le hatósági tanú részvételével, mivel a tulajdonos részéről más nem volt jelen. Megjegyezte azt is, hogy jelen volt még kb. 20 személy egy tanfolyam miatt. Összességében a rendőri intézkedést nem tartotta szakszerűtlennek, sem jogszerűtlennek, a panaszbeadványban foglaltakat a leghatározottabban tagadta.

6) A BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő r. százados és r. hadnagy 2010. október 26-án kelt összefoglaló jelentése az alábbi többletinformációkat tartalmazza.

A rendőrök megállapították, hogy a „forrányomos szolgálat” két tagja, amikor 2010. október 5-én először kikerkezett a helyszínre, igazolvánnyal és jelvényük felmutatásával igazolta magát, és megkezdte az adatgyűjtést. A szülő nő, férje és az újszülött ekkor már a mentőben tartózkodtak, állapotukról az egészségügyi dolgozóktól tudtak meg információkat. Arra senkinek nem adtak utasítást, hogy ne mossanak kezet, vagy hogy kapcsolják ki telefonjaikat. Ezek a rendőrök csak az adatgyűjtésben vettek részt a helyszínt biztosító járőr segítségével, a házba is csak az előtérig mentek be. Ezt követően rögzítették az ott tartózkodó – tanfolyamon résztvevő – személyek adatait. A Születésházban eltöltött „várakozási idő” emiatt az adatgyűjtés miatt volt szükséges, valamint a további rendőri egységek és a szemlebizottság helyszínre érkezésének bevárása okán. Az adatgyűjtés során folyamatosan érkeztek a BRFK központi szerveinek nyomozói, elsőként az Akció Osztály rendőrei, akik szintén az adatgyűjtésben, majd az előállítások foganatosításában vettek részt. A panaszos és társai előállítását a BRFK központi egységei intézték, ezekkel kapcsolatosan további információkkal a forrányomos nyomozók nem rendelkeznek; ahogyan arról sem, hogy a panaszos személyes tárgyaival mi történt, azokat magához vette-e. Az előállításokat követően

az eljárást a BRFK Életvédelmi Osztálya vette át. Nincs információ arra nézve sem, hogy az intézkedés alá vontakkal akár a helyszínen, akár az előállításuk alatt megalázó módon bántak volna. A rendőrkapitányság az előállítás alatt a panaszossal szemben a fentiek miatt eljárási cselekményeket nem foganatosított (ezt is a BRFK Életvédelmi Osztálya intézte). A forrányomos nyomozók a szemlebizottság kiérkezését követően távoztak a helyszínről.

A Robotzsaru Neo rendszerben a kapitánysági keresés tartományában történt kutatás során a panaszos nevével kapcsolatosan nem találtak semmilyen iratot.

7) A BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály vezetője által 2010. október 27-én készített kivizsgálás a következő információkat tartalmazza.

A kivizsgálás a panaszbeadvány kapcsán küldött felvilágosítás-kérés okán készült, a 2010. október 5-én készített rendőri alapjelentés, egy kiegészítő jelentés és az intézkedésben részt vett rendőrök szóbeli meghallgatása alapján. Ezek alapján megállapítható volt, hogy a BRFK Akció Osztály munkatársai 2010. október 5-én 15 óra 30 perckor, a BRFK Bevetés-irányítási központtól kapott helyszínre küldés alapján jelentek meg a Születésháznál. A 16 óra 7 perckor történt kiérkezéskor a helyszínen tartózkodott egy r. törzssászlós és két r. zászlós a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságról, valamint a rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Alosztályáról egy r. hadnagy és egy r. főtörzsőrmester. A BRFK Akció Osztály rendőrei szerint az ő kiérkezésükkor az anya már a mentőben volt. A rendőrkapitányság rendőrei tájékoztatták őket arról, hogy ők szólították fel a panaszost és társait a helyszín megváltoztatásának abbahagyására. A panasz azon része, miszerint a meztelenül fekvő anya mellett beözönlöttek volna a rendőrök, a kivizsgálás szerint nem valós; „ez a kép a mentősöket fogadta, akik kötelezettek a segítségnyújtásra és azonnal átvették mind az anya, mind az újszülött ellátását”. Az említett harmadik baba előállítása már folyamatban volt a BRFK Akció Osztály rendőrei kiérkezésekor, másik két társa – köztük a panaszos – pedig az egyik helyiségben várakozott. A helyiségbe az egyik r. főtörzsőrmester lépett be, nevét, rendfokozatát közölve, igazolványát felmutatva. Igazoltatta a panaszost és társát, akik közül az egyik személy folyamatosan telefonált, ezt kb. ötszöri felszólításra fejezte be, majd személyazonosító igazolványát is „vonakodott átadni”. Ezt tapasztalva a r. főtörzsőrmester nyomtatékosan felszólította, hogy vesse alá magát az intézkedésnek, különben vele szemben kényszerítő eszközt fog alkalmazni. Mindkét intézkedés alá vont személy arrogánsan viselkedett, megjegyzéseket tett az intézkedő rendőrökre. Az igazoltatás közben az alosztályvezető r. főhadnagy telefonon felvette a kapcsolatot a BRFK Életvédelmi Osztály alosztályvezetőjével, egy r. alezredessel, aki azt kérte, hogy az említett harmadik bábán kívül a panaszost és társát is állítsák elő bűncselekmény gyanúja miatt, mint „segítőket”. Az igazoltatás során a helyszínre érkezett egy r. hadnagy, egy r. törzssászlós és egy r. törzsőrmester is, akik átvették a panaszos és társa őrzését, majd rövid idő elteltével megkezdték az előállításukat. A panaszos egy r. alezredes és egy r. főtörzsőrmester állította elő. Ennek megkezdése előtt őt és társát is felszólították, hogy táskájukat, értékeiket vegyék magukhoz. A panaszos és társa sem ekkor, sem a későbbiekben nem jelezte, hogy bármilyen értékük a Születésházban maradt volna. A rendőrök a bilincs alkalmazásától eltekintettek. A rendőrkapitányságon taktikai okokból a panaszos és társa „beszédtávolságon kívül lett leültetve”. Egészségügyi szükségleteik elvégzésére mindketten az első jelzést követően lehetőséget kaptak. Még a helyszínről távozva a panaszos átadta a Születésház kulcsát az akkor még ott tartózkodó, BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő rendőröknek.

A panaszossal szemben történetekkel kapcsolatban a továbbiakról a kivizsgálás nem tudott válaszokat adni, mert az eljárást a BRFK Életvédelmi Osztálya vette át. Az intézkedő rendőrök a kivizsgálás szerint az Rtv. 29. § (1) és (2) bekezdésének, a 39. § (1) bekezdés b) pontjának és a 33. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően, ezek felhatalmazása alapján jártak el. Mivel a helyszínen lévő említett harmadik bábával kapcsolatban egyértelműen felmerült bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja, ezért a helyszínen rendelkezésre álló információk alapján a vele egy helyiségben tartózkodó, neki segítséget nyújtó személyekkel szemben is ugyanez felmerült. Összességében a BRFK Akció Osztály munkatársai jog- és szakszerűen jártak el, kellő empátiával bántak a panaszossal és társával, akik azonban velük szemben arrogánsan viselkedtek.

8) A BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály Műveleti Alosztály II.-n szolgálatot teljesítő r. főtörzsőrmester 2010. október 5-én kelt jelentése a következő információkat tartalmazza.

A BRFK Akció Osztály munkatársai a BRFK XX-XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság épületéből kiindulva jelentek meg a Születésháznál, mivel ott az említett harmadik bába a BRFK Bevetés Irányítási Központ tájékoztatása szerint szülést vezetett le, melynek során az újszülöttet újra kellett élesztetni. Felvették a kapcsolatot a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes tiszt helyettesével, aki arról tájékoztatta őket, hogy munkatársai akkor érkeztek a helyszínre, és csak arról volt információja, hogy az újszülöttet és az anyát a mentők elszállították a helyszínről. Ennek kapcsán még a szolgálati gépjárműben az alosztályvezető r. főhadnagy intézkedett arról, hogy egy egység jelenjen meg az édesanyánál a klinikán, és állapotától függően hallgassa meg őt és a férjét. Intézkedett arról is, hogy az újszülött kezelőorvosát is hallgassák meg a gyermek állapotáról. A Születésháznál a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság járőrei fogadták a BRFK Akció Osztály munkatársait, és kérdésre válaszolva elmondták, hogy a BRFK Központi Ügyeletre tett bejelentés alapján jelentek meg a helyszínen, ahol az említett harmadik bába kérdőre vonta őket, hogy: „Mit keresnek itt? Amikor itt semmi sem történt!” Közben több mentő is állt már a helyszínen indulásra készen. A rendőrkapitányság rendőrei az előző pontban írtak szerint tájékoztatást adtak arról is, hogy a helyszínre kikerkezett mentősokeket milyen kép fogadta az édesanyáról és az újszülött csecsemőről, és a mentősök hogyan vették át az ő ellátásukat. Ezt követően a rendőrkapitányság rendőrei – elmondásuk szerint – bementek a Születésházba, ahol azt a helyiséget, amelyben a szülés lezajlott, a panaszos és két társa már elkezdte feltakarítani. Ezt észlelve felszólították őket, hogy a bűncselekmény helyszínének megváltoztatását fejezzék be. Ezt követően állították elő az említett harmadik bábát a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt, a másik két személyt – a panaszost és társát – pedig egy külön helyiségbe kísérték és leültették őket. A rendőrkapitányság munkatársai még azt is közölték a BRFK Akció Osztály rendőreivel, hogy tanúkutatást és adatgyűjtést végeztek a Születésházban, de nem találtak olyan személyt, aki az ügygel kapcsolatban érdemi információval szolgálhatott volna. A BRFK Akció Osztály munkatársai csak mindezek után mentek be a Születésházba. Az épületben a jelentés szerint egyáltalán nem volt fűtés. A folyosón matracok tetején különböző műszereket láttak, valamint feltehetően a szüléskor használt ruhadarabokat, vattát. Megtekintették a szülés helyszínéül szolgált szobát is, amelyet részben feltakarítottak, de szennyeződésekől egyértelműen látszottak még a szülés nyomai. Ezt követően a másik szobában a panaszost és társát a napszaknak megfelelő köszönéssel, igazolványuk felmutatásával és beosztási helyük közlésével személyazonosságuk igazolására szólították fel. A két személyt megkérték, hogy a rendőri intézkedés alatt a náluk lévő mobiltelefonjaikat kapcsolják ki – ennek csak többszöri felszólítás után tettek eleget. Az igazoltatás után a rendőrök felvették a kapcsolatot a

helyszínre elsőként kiért mentőegység vezetőjével, és tájékoztódtak tőle az általa tapasztaltakról. Felvették a kapcsolatot az édesanyát, valamint az őt ellátó szakorvost meghallgató rendőri egységgel is. Tőlük arról kaptak tájékoztatást, hogy az édesanya az említett harmadik bábához járt CTG vizsgálatra, és a segítségét szeretne volna kérni, mert gyermekét otthon szeretne volna megszülni, ezt azonban nem vállalták a kockázati faktorok miatt, ezért úgy döntött, hogy mégis az egyik kórházban fog szülni. A hölgynél azonban 2010. október 5-én reggel megindult a szülés, a választott kórházba már nem értek volna be férjével, így egy másik felé indultak, a fájások azonban út közben egyre jobban erősödtek, ezért az útba eső Születésházba mentek, ahol az említett harmadik bába és két „asszisztense” vezették le a szülést. A BRFK Akció Osztály rendőrei ezután az újszülött kezelőorvosait meghallgató rendőri egységgel is felvették a kapcsolatot, valamint telefonon az illetékes főorvossal is beszéltek, aki elmondta, hogy az újszülött állapota életveszélyes, feltételezhetően maradandó idegrendszeri károsodást szenvedett. Ezt követően az alosztályvezető r. főhadnagy a BRFK Életvédelmi Osztály beosztottjaival beszélt, tájékoztatta őket a megszerzett információkról, és kérésükre intézkedést kezdeményezett a panaszos és társa előállítására a BRFK Teve utcai épületébe. A BRFK Életvédelmi Osztály tájékoztatása alapján a megállapítottak alkalmasak a foglalkozás körében elkövetett maradandó fogyatékoságot okozó veszélyeztetés büntett megalapozott gyanújának megvalósulására. A további eljárást a BRFK Életvédelmi Osztály folytatta le.

9) A panaszos előállításáról a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály Művelti Alosztály II.-n szolgálatot teljesítő r. alezredes és r. főtörzsőrmester készített jelentést 2010. október 5-én.

Eszerint a panaszossal szemben az említett napon 16 óra 45 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján igazoltatást, a 31. § (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyként – előállítást foganatosítottak. A személyi szabadság korlátozásának helye a Születésház volt. Kényszerítő eszközt az intézkedés során nem alkalmaztak a panaszossal szemben. A panaszos ellen a rendőrök büntető feljelentést tettek.

A jelentéshez kapcsolódó, ugyanakkor kelt parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszossal szemben történt igazoltatás és előállítás a fent írt törvényhelyek alapján jogoszerű, szakszerű és az Rtv. 15. §-a alapján arányos volt.

10) A BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály Művelti Alosztály II.-n szolgálatot teljesítő r. főtörzsőrmester 2010. október 26-án kelt kiegészítő jelentése a következő információkat tartalmazza.

A helyszínen történtek az előző pontban írtakkal azonos módon szerepelnek, azzal az eltéréssel, hogy a panaszos és társa előállítását a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra kérték a BRFK Életvédelmi Osztály munkatársai. Amikor a rendőrök beléptek abba a helyiségbe, amelyben a panaszos és társa tartózkodott, a napszaknak megfelelően köszöntek, majd a „rendőrség” szó előrebocsátásával, szolgálati igazolványuk felmutatásával és nevük, szolgálati helyük megjelölésével közölték, hogy a panaszos és társa bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő lesz állítva a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra, ezért személyazonosító irataikat szíveskedjenek átadni a rendőröknek. Ezt követően észlelték, hogy az egyik személy a mobiltelefonján beszélget valakivel. Ezt látva megkérték, hogy a telefonbeszélgetést szakítsa meg, és kapcsolják ki a készülékeket, valamint üljenek egymástól

néhány méter távolságra, és lehetőség szerint az egymással folytatott beszélgetést fejezzék be, mert rendőri intézkedés alatt állnak. Az iratok átadásakor mindkét személy arrogánsan viselkedett és lekezelő megjegyzéseket tett a rendőrökre. Eközben ért a helyszínre egy r. hadnagy, egy r. törzssászlós és egy r. főtörzsőrmester, akik ugyanebbe a helyiségbe léptek be. Az itt tartózkodó r. alezredes tájékoztatta őket az addig megállapítottokról – közben a kiegészítő jelentést készítő r. főtörzsőrmester felügyelt a két személyre, akik közül az egyik ismét hívást kezdeményezett a mobiltelefonján, és amikor felszólította ennek abbahagyására, annak nem volt hajlandó eleget tenni. Ekkor a rendőr kényszerítő eszközök alkalmazását is kilátásba helyezve erre ismét felszólította, mire az eljárás alá vont személy letette a telefont, és ismételt kérésre ki is kapcsolta. Ezt követően a panaszos őrzését a kiérkezett három rendőr vette át. A BRFK Akció Osztály munkatársai felhívták a panaszos és társa figyelmét arra, hogy értékeiket és személyes tárgyaikat vegyék magukhoz, mivel a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra fogják őket előállítani. Ekkor nem jelezték, hogy bármilyen tárgyat szeretnének magukhoz venni. Az említett három rendőr a panaszoszt előállította a rendőrkapitányságra, a helyszínt ezt követően a rendőrkapitányság rendőrei biztosították. Miután a panaszoszt a rendőrkapitányságra előállították, a BRFK Életvédelmi Osztály alosztályvezetője megkérte a rendőröket arra, hogy a személyi szabadság korlátozásáról szóló jelentésük megírását követően a panaszoszt és társát szállítsák át a BRFK Teve utcai épületébe az Életvédelmi Osztályra. A panaszos és társa a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon kb. 20-30 percet töltött, ezalatt egészségügyi szükségleteikkel kapcsolatos kéréseiket teljesítették. Ekkor őket az említett három rendőr közül a r. törzssászlós és a r. főtörzsőrmester őrizte. A panaszos és társa ekkor nem említették, hogy az intézkedés kapcsán panaszkodásuk lenne, vagy hogy a helyszínen készpénzt hagytak volna.

11) A BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztály mb. osztályvezető r. alezredesének 2010. október 28-án kelt összefoglaló jelentése a következő releváns adatokat tartalmazza.

A BRFK Életvédelmi Osztály az összefoglaló jelentés készítésekor nyomozást folytatott az említett harmadik bábával szemben foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége és más bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt. A nyomozás során 2010. október 5-én tanú- és gyanúsított kihallgatásokra, másnap pedig házkutatásra és lefoglalásra került sor. „A nyomozási cselekményekkel kapcsolatosan” a panaszos panaszt nyújtott be, amelyet megvizsgálva a következőket lehetett megállapítani. A panaszos a BRFK Teve utcai épületébe a beléptető rendszer adatai szerint 2010. október 5-én 18 óra 22 perckor lépett be, tanúkénti kihallgatása 19 óra 35 perckor kezdődött meg. A közben eltelt várakozási idő alatt kiderült, hogy az általa meghatalmazni kívánt jogi képviselő nem vállalja a képviselést, mivel az ügyben a gyanúsított védőjeként kívánt eljárni. A tanúkihallgatást törvényesen és szabályosan folytatta le az eljáró nyomozó. A panaszos későbbi jogi képviselőjeként fellépő ügyvéd a BRFK Teve utcai épületébe 20 óra 10 perckor lépett be, és 20 óra 18 perctől részt is vett meghatalmazás alapján a panaszos kihallgatásán. A helyszíni intézkedéseket és az előállítást nem a BRFK Életvédelmi Osztály beosztottai fogantatosították. A panaszos ruházatára elrendelt lefoglalás, és annak végrehajtása törvényes és szabályos volt, ellene panasszal nem élt a panaszos. Csereruházatot a panaszos nem kért, holott ennek a lehetőségéről az eljáró nyomozó tájékoztatta őt. Kifogásolta a panaszos, hogy a Születésház épületét lezárták és sorszámozott zárcímkevel biztosították, így amikor oda végül három nap elteltével bejutott, 90 000 Ft, valamint ettől külön kezelt 36 000 Ft eltulajdonítását tapasztalták. Ezt a készpénzt a BRFK Életvédelmi Osztály a házkutatás alkalmával lefoglalta, mivel a bűncselekmények elkövetése esetén az üzletszerűség minősítéséhez tárgyi bizonyítékul szolgálhat. A lefoglalási jegyzőkönyvben az összeg és annak címletei részletesen rögzítve szerepelnek. Az ennek kapcsán készült határozat és jegyzőkönyv másolatát a

nyomozó hatóság – törvényi lehetőség hiányában – nem adta ki a panaszosnak és társának mint tanúknak, a gyanúsított védőjének azonban rendelkezésére bocsátotta, értesítési kötelezettség pedig nem terhelte a nyomozási cselekmény végrehajtását megelőzően.

Az összefoglaló jelentés rögzíti, hogy a benyújtott panaszokat a nyomozó hatóság elbírálja, ennek eredményét pedig közli az érdekeltekkel. A házkutatás és lefoglalás ellen bejelentett panaszt továbbítják a Budapesti IX. Kerületi Ügyészségnek. Az ügyben eljáró nyomozók intézkedését a mb. osztályvezető megvizsgálta, és arra jutott, hogy a nyomozási cselekmények végrehajtása során a jogszabályok rendelkezéseit megtartották.

12) A BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztály Életvédelmi Alosztály II. a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos mint tanú kihallgatásáról szóló – 2010. október 5-én, 19 óra 34 perctől 23 óráig tartó – jegyzőkönyv másolatát, valamint a 2010. október 6-án kelt, a panaszos vérrel szennyezett blúzának a Be. 151. § (1) és (2) bekezdései alapján történő lefoglalásáról szóló határozatot (illetve a lefoglalásról szóló jegyzőkönyvet), ezekben azonban a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos körülmények nem szerepelnek, csak a Születésházban történt szülés eseményei.

13) A BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztályán szolgálatot teljesítő r. főhadnagy 2010. október 26-án kelt jelentése a következőket tartalmazza.

A r. főhadnagy 2010. október 5-én 13 óra 30 perctől délutános szolgálatot látott el, melynek során késő délután feladatul kapta, hogy hallgassa ki a panaszost egy aznap délután történt, a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségét felvető eset kapcsán. Az ügyben a r. főhadnagy előzetesen tájékozódott, melynek során kiderítette, hogy a Születésházban egy az említett harmadik baba által levezetett szülés közben majdnem meghalt egy újszülött, és az esetről a panaszos és társa is jelen volt. A panaszost tanúként kellett kihallgatnia. A tájékozódást követően a r. főhadnagy a lehető legrövidebb időn belül megkezdte a tanúkénti kihallgatást. A jegyzőkönyv felvétele az említett napon 19 óra 34 perckor kezdődött meg. A tanút szóban is figyelmeztette jogaira és kötelezettségeire, ezeket egyébként a jegyzőkönyv is tartalmazza. Miután megkezdte a tanú kihallgatását, a tanú (panaszos) rövid idő elteltével arról érdeklődött, hogy megérkezett-e már az ügyvédje. A r. főhadnagy kérdésére a panaszos meg is nevezte, hogy ki a jogi képviselője, ez az ügyvéd azonban ekkor egy másik – gyanúsított – kihallgatáson vett részt, mint az említett harmadik baba jogi képviselője. A panaszos ennek ellenére ragaszkodott a jelenlétéhez, a r. főhadnagy azonban felvilágosította, hogy mivel őt tanúként hallgatják meg, jogi képviselőjének csak annyi lehetősége lenne, hogy a jogairól és kötelezettségeiről felvilágosítsa. A panaszos azonban továbbra is ragaszkodott jogi képviselő jelenlétéhez, mire a r. főhadnagy közölte vele, hogy a kihallgatás folytatását nem akadályozza az, hogy jogi képviselő nincs jelen. Ezt követően a kihallgatás folytatódott, majd 20 óra 18 perckor megjelent egy másik ügyvéd, akit a panaszos meghatalmazott jogi képviselővel, ezért ettől az időponttól kezdve ő is jelen volt a kihallgatáson. A tanúkihallgatás befejezése és a jegyzőkönyv lezárása után a r. főhadnagy közölte a panaszossal, hogy le kell foglalnia tőle a vérrel szennyezett ruháját. Ezt a panaszos tudomásul vette, a lefoglalás ellen akkor panasszal nem élt, és a kifejezetten erre irányuló kérdés ellenére sem kérte csereruházat biztosítását, azt válaszolta ugyanis, hogy azt majd ő megoldja.

A r. főhadnagy és r. törzsszázlóssal együtt 2010. október 6-án szintén délutános szolgálatot látott el, amelynek során házkutatást kellett tartaniuk a Születésház épületében, és arra utaló bizonyítékot kellett keresniük, hogy kérték-e pénzt a szüléseknél történő segédkezésért. A

házkutatás 20 óra 37 perckor kezdődött, és mivel azon az említett harmadik bába nem volt jelen, két hatósági tanú folyamatos jelenléte mellett történtek az eljárási cselekmények, részletes jegyzőkönyvi rögzítéssel. A házkutatás során egyebek mellett találtak 90 000 Ft és 34 6040 Ft készpénzt is.

14) A BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztály Életvédelmi Alosztály I.-en szolgálatot teljesítő r. őrnagy 2010. október 26-án kelt jelentése a következőket tartalmazza.

2010. október 5-én büntetőeljárás indult az említett harmadik bába ellen. Ennek során aznap 18 óra 30 perckor a Születésház épületében helyszíni szemlét tartottak, amelyen hatósági tanú is jelen volt. A helyszíni szemlét követően az épületet kulccsal és hatósági pecséttel lezárták. 2010. október 6-án 20 óra 37 perckor az épületben egy r. hadnagy és egy r. törzsszászlós folytatott nyomozati cselekményként házkutatást, amelyen szintén jelen volt hatósági tanú. Ennek során lefoglaltak több dossziényi iratot, kézzel és géppel írt feljegyzéseket, szüléssel kapcsolatban keletkezett dokumentumokat, valamint 90 000 Ft, valamint külön 34 640 Ft készpénzt. 2010. október 8-án 10 óra 13 perckor az említett harmadik bába jogi képviselője telefax útján tájékoztatást kért arról, hogy az ingatlan „kényszerintézkedés hatálya alatt áll-e”, illetve a házkutatás kapcsán született határozatból és jegyzőkönyvből másolati példányt kérte. 10 óra 48 perckor a jogi képviselőt tájékoztatták, hogy az ingatlanba történő bejutásnak nincs akadálya, a kért iratokból pedig időpont-egyeztetést követően másolati példányt átvehet. Ez 2010. október 14-én megtörtént, a lefoglalt pénzt és iratokat pedig 2010. október 28-án adják ki a meghatalmazott védő részére.

III.

1) Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatáskörére irányadó szabályok alapján a Testület a panaszbeadvány azon részét, amelyekben a panaszos azt kifogásolta, hogy a Születésház – kihallgatását követő szabadon bocsátása után – lezárva találta (lezárás kulccsal és hatósági pecséttel, majd házkutatás tartása), és oda csak három nap elteltével tudott bemenni, valamint, hogy onnan meghatározott összegű készpénz eltűnt (lefoglalás), és a lefoglalt tárgyakról nem kapott listát, illetve, hogy a felsőruházatát – a Be. 151. § (1) és (2) bekezdései alapján – lefoglalták, nem tudta vizsgálni, mivel ezek a Be. VIII. fejezete szerinti, büntetőeljárás során foganatosítható kényszerintézkedések, amelyek jogszerűségének vizsgálata nem tartozik az Rtv. szerinti panasz eljárás körébe. A panaszbeadványban szereplő ezen kifogások tekintetében a Testület ezért hatásköre hiányát állapította meg. Hasonlóan a panaszbeadvány azon részében is,

amelyben a panaszos azt sérelmezte, hogy kihallgatásakor az őt tanúként kihallgató rendőr arról tájékoztatta, hogy neki nem jár jogi képviselő (mivel tanúként volt jelen), és vallomása felvételekor a rendőrség a tanúvallomásra vonatkozó Be. 80. és 82–84. §-ait megsértette (ezért álláspontja szerint vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe, még akkor sem, ha időközben érkezett hozzá jogi képviselő, akit meghatalmazott), a Testület hatásköre hiányát állapította meg, mivel büntetőeljárás során a tanú kihallgatásának szabályait is a Be. tartalmazza, ezek megsértése esetén a Be.-ben biztosított jogorvoslati és panasztételi lehetőségekkel lehet élni.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumokból kitűnően a panaszos ezekkel a lehetőségekkel élt is, ugyanis – mint a Testületnek megküldött panaszbeadványában maga is jelezte – panasszal fordult a BRFK-hoz is, ahol beadványát megvizsgálva a BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztály mb. vezetője arról tájékoztatta a Testületet [ld. Indokolás II. rész 10 pont], hogy a nyomozó hatóság a hatáskörébe tartozó panaszokat elbírálja, és ennek eredményéről értesíti az érdekelteket, a házkutatás és lefoglalás ellen bejelentett panaszt pedig továbbítják a Budapesti IX. Kerületi Ügyészségnek. Ezen kívül a Testület az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának küldött felvilágosítás-kérésében is csak a hatáskörébe tartozó intézkedések tekintetében kérte a párhuzamosan indult panasz eljárás felfüggesztését az Rtv. 93. § (3) és (4) bekezdései alapján, külön is jelezve azt, hogy: „Természetesen, ha a BRFK-n előterjesztett panasz másra irányul (pl. csak a büntetőeljárás keretei között történeteket kifogásolja, vagyis hogy a panaszos mint tanú nem hívhatott ügyvédet, és ezzel kapcsolatban – állítása szerint – téves felvilágosítást kapott az őt meghallgató rendőrtől), és az nem azonos a Testülethez előterjesztett panaszbeadvánnyal, nem a Testület hatáskörébe tartozó sérelmeket panaszol, vagy a két ügy egymástól függetlenül is elbírálható, akkor a felfüggesztésre nincs szükség.” Mindezek alapján a panaszos büntetőeljárással kapcsolatos kifogásait – a Testület rendelkezésére álló információk alapján –, már csak a BRFK-hoz párhuzamosan előterjesztett panaszbeadvány alapján is, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok feltehetően érdemben kivizsgálták, jogorvoslati és panaszjogával így ezek tekintetében is határidőben, érdemben élni tudott.

2) Ugyancsak az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testülethez az előző pontban részletezett rendőri intézkedések, kényszerítő eszköz-alkalmazások és mulasztások miatt az fordulhat panasszal: „Akinék (...) alapvető jogát sértette (...).”

E rendelkezés alapján más személy alapvető jogainak vélt vagy valós megsértése miatt, más nevében a Testülethez panaszt előterjeszteni nem lehet; ezért a panaszbeadvány azon részeit, amelyekben a panaszos a szülő anyja illetve férje jogainak megsértését kifogásolta (az anyja még meztelen volt, amikor a rendőrök a Születésházba megérkeztek, az apát pedig a kisbaba újraélesztésével egyidőben kezdték el igazoltatni), valamint a társával szembeni rendőri fellépést sérelmezte (a rendőrök által használt hangnem, valamint azon intézkedések tekintetében, amelyeket a panaszossal magával szemben is foganasítottak, továbbá a körülmény tekintetében, hogy társának sem sikerült szabadon bocsátása után a Születésházba bejutnia, és onnan eltűnt 90 000 Ft-ja), illetve a Születésház tulajdonosát ért jogszerűtlenségeket említette (nem kapott határozatot sem a házkutatásról, sem a lefoglalásról), a Testület ebben a panasz eljárásban nem tudta vizsgálni, mivel azokat nem az arra jogosult terjesztette elő.

IV.

A Testület megállapította, hogy a kifogásolt rendőri intézkedések érintették a panaszos emberi méltósághoz, tisztességes eljáráshoz és tulajdonhoz való alapvető jogait, személyi szabadságát, és a megalázó elbánás alkotmányos tilalmát.

1) A panaszos beadványában kifogásolta, hogy a Születésházban az előre nem tervezett szülés közben, miután a helyszínre mentőt kellett hívni, megjelentek a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság – majd más rendőri szervek – rendőrei is, „elárasztva” az egész épületet, majd a panaszost és társát arra utasították, hogy ne szóljanak egymáshoz, és a telefonjaikat is kapcsolják ki.

a) Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1. pontja szerint: „A rendőrség az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését”. A 2. § (1) bekezdése szerint: „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” A 11. § (1) bekezdése alapján: „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.” A 13. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.” A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése az intézkedési kötelezettségről úgy rendelkezik, hogy: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

Az arányosság követelményéről az Rtv. 15. §-a úgy szól, hogy: „(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. (2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.” Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint: „A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.” A 18. § (1) bekezdése alapján: „A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e joggal élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.” A Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdése szerint: „Az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni. Az azonos ügyben előállítottakat el kell különíteni. Az elővezetett vagy az 48. § (1) bekezdése vagy az

50. § (3) bekezdése alapján visszatartott személyt, ha az intézkedés sikeresen csak így hajtható végre, a Rendőrségen történő visszatartás idejére előállító helyiségben lehet elhelyezni. Ha az előállító helyiségben előállított, elővezetett vagy visszatartott személy van, gondoskodni kell az állandó őrzéséről.” Az Rtv. 19. § (1) bekezdés szerint: „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

A helyszín biztosításáról az Rtv. 43. §-a úgy rendelkezik, hogy: „A rendőr a feladata ellátása során jogosult megtiltani, illetőleg megakadályozni, hogy valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínét megváltoztassák.” A Szolgálati Szabályzat ezt pontosító 22. §-a szerint: „(1) A helyszínbiztosítás az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény (pl. baleset) helyszínén, a helyszíni szemle előtt, annak során, szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására fogatosít. (2) A helyszínt biztosító rendőr: a) elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, illetve más ok miatt segítségre szorulnak, b) a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja, c) tanúkat visszatartja, és az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja, d) a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi, e) a közrendet zavaró cselekményeket, forgalmi torlódásokat megszünteti, f) az eseményt közvetlen parancsnokának azonnal jelenti, g) feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el, h) nyomon üldözés lehetősége esetén az üldözést késedelem nélkül teljesíti, i) a helyszínre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz. (3) A helyszínről való bevonulása után a rendőr írásban jelenti, hogy: a) kinek a felhívására vagy utasítására, mikor érkezett a helyszínre, b) kiket talált a helyszínen, c) milyen volt a helyszín állapota, d) milyen intézkedéseket tett, e) változásokat eszközöltek-e a helyszínen, ha igen, kik és miért, továbbá milyen nyomokat rögzített. (4) A bűncselekmény vagy a baleset helyszínén életét veszített, illetve súlyos és életveszélyes sérüléssel kórházba szállított személy közvetlen hozzátartozóját az ügyben eljáró rendőri szerv haladéktalanul értesíti. Ha gyermekkorú személy szenved sérülést, a Rendőrség – közvetlen hozzátartozó hiányában – a gondozó, annak sikertelensége esetén az illetékes gyermekvédelmi hatóság értesítését is megkísérli. A rendőr az ilyen értesítést megfelelő körültekintéssel és tapintattal teszi meg.”

b) A Testületnek megküldött rendőrségi iratokból arra lehetett következtetni a rendőrök helyszínén történt megjelenése („előzőnlése”) kapcsán, hogy az említett napon 15 óra 7 perckor a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságról 2 rendőr érkezett ki, 15 óra 22 perckor ugyanettől a rendőri szervtől egy harmadik, majd egy negyedik rendőr [ld. Indokolás II. rész 3) pontja]; 16 óra 10 perckor a BRFK Akció Osztálytól 3 rendőr, 17 óra 15 perckor a BRFK Életvédelmi Osztályról három rendőr [ld. Indokolás II. rész 4) pont], majd később, 17 óra 15 perckor és 18 óra 20 perckor a BRFK Életvédelmi Osztály és a bűnügyi szemlebizottság rendőrei jelentek meg. Az Indokolás II. részének 5) pontjában ismertetett jelentés szerint a kikerkező rendőröknek először tájékozódniuk kellett, ki milyen minőségben van jelen a helyszínen, amelyhez szükséges volt az ott tartózkodók igazoltatása. A telefonok kikapcsolására utasítás nem hangzott el, több személy még az intézkedés megkezdése után negyed órával is használta a mobiltelefonját. A jelentést készítő r. főhadnagy megjegyezte, hogy a Születésházban a helyszín biztosításán kívül bűnügyi szemle is lezajlott, előtte pedig előállításokat és kb. 20 személy (akik a tanfolyam miatt tartózkodtak az épületben) igazoltatását kellett elvégezni. Az Indokolás II. részének 7) pontjában ismertetett kivizsgálás

(a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály vezetőjétől) kitér arra is, hogy a BRFK Akció Osztály munkatársainak kitérkezésekor a panaszos és a társa egy külön helyiségben várakozott, egyikük folyamatosan telefonált, és a személyazonosító igazolványát is vonakodott átadni, miután személyazonossága igazolására szólították fel. A kivizsgálás arról szól, hogy a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság épületében ültették le beszéd távon kívülre egymástól a panaszoszt és társát, mert ekkorra már – miután a Születésházban ezt közölték velük – bűncselekmény gyanúja miatt intézkedés alá vont személynek minősültek, és ilyen módon történt „elkülönítésük” taktikai okokból szükséges volt. Az Indokolás II. részének 8) pontjában ismertetett jelentés (szintén a BRFK Akció Osztály egyik rendőrtől) szintén említést tesz arról, hogy a panaszoszt és társát a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei kísérték a Születésház egyik külön helyiségébe, miközben az említett harmadik baba előállítását intézték. Itt a BRFK Akció Osztály munkatársai megkérték a panaszoszt és társát, hogy ne használják az intézkedés alatt a náluk lévő mobiltelefonjukat, ennek azonban az intézkedés alá vontak csak többszöri kérés után tettek eleget. Az Indokolás II. részének 10) pontjában szereplő jelentés azt is tartalmazza, hogy – az egyes rendőri szervek, valamint a mentőtisztel és az orvosokkal történt egyeztetést követően – a BRFK Akció Osztály munkatársai a körülmények tisztázása után a Születésházban közölték a panasossal és társával, hogy bűncselekmény gyanúja miatt lesznek előállítva a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság épületébe. A jelentés némileg részletesebben megismételte, hogy miután a rendőrök észlelték, hogy az egyik személy mobiltelefonján folyamatosan beszélget valakivel, megkérték, hogy a beszélgetést szakítsa meg, telefonját kapcsolja ki, és társától üljön néhány méter távolságra, és az egymással folytatott beszélgetést fejezzék be, mert rendőri intézkedés alatt állnak. Ennek ellenére később az egyik személy ismételten telefonálni kezdett, amit csak többszöri felszólításra volt hajlandó abbahagyni.

c) Mindezek alapján elsőként a panaszos azon kifogásával kapcsolatosan, miszerint a rendőrök „előzönlöttek” a Születésházat, a Testület azt állapította meg, hogy ugyan nagyobb számban és több szervezeti egységtől jelentek meg rendőrök a helyszínen, ez azonban egyrészt fokozatosan történt és a foganatosítandó intézkedések és megteendő eljárási cselekmények ezt indokoltá tették (helyszín biztosítása, igazoltatások, előállítások, egyeztetés a szülő édesanyját és az újszülöttet elszállító mentősökkel és az őket ellátó orvosokkal valamint egymással, helyszíni szemle stb.); másrészt a panasossal szemben történt intézkedéseket ez a rendőri jelenlét nem zavarta (de – bár ez nem a panaszoszt érintette – az iratokból kitűnően még a szülést sem, mert az már lezajlott az első rendőrök kitérkezéséig, és az édesanya valamint az újszülött már a mentőben tartózkodtak). **Emiatt a nagy számú rendőri jelenlétet a Testület nem minősítette az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményét sértőnek, és arra a következtetésre jutott, hogy ez nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.**

Azzal kapcsolatban, hogy a rendőrök felhívták a panaszoszt, hogy fejezze be a mobiltelefonálást, kapcsolja ki a telefonját, és társával is hagyja abba a beszélgetést, a Testület rendelkezésére álló iratok összevetése alapján a következőket lehetett megállapítani. A BRFK Akció Osztály munkatársai több helyen is leírták [ld. pl. Indokolás II. rész 8) és 10) pontjai], hogy a BRFK Életvédelmi Osztállyal történt egyeztetést követően világos volt, hogy a helyszínen várakozó panaszoszt és társát is – mint az említett harmadik bábát – bűncselekmény gyanúja miatt kell személyi szabadságot korlátozó intézkedés alá vonni. Ezt a rendőrök közölték is a panasossal, és ekkor szólították fel arra is, hogy fejezze be a mobiltelefonálást (amit a felszólítást követően még egyszer folytatott a panaszos, és azt csak többszöri felszólítás után fejezte be), és a társával folytatott beszélgetést is, és üljenek távolabb egymástól, mert rendőri intézkedés alatt állnak. Mindezek alapján – mivel a

rendőrségi iratokból kitűnően kb. negyed órán keresztül, majd később egy alkalommal újra a panaszos tudta használni mobiltelefonját, és ezt a jelentések szerint meg is tette – a panaszos előállítása előtt nem volt akadályoztatva mobiltelefonja használatában, előállítása megkezdését követően pedig erre ugyancsak lehetősége volt. Így az Rtv. 18. § (1) bekezdésében biztosított azon jogával, hogy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen (feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját) ennyi idő alatt bizonyosan élni tudott; az Rtv. ezen bekezdése pedig csak a hozzátartozó vagy más személy értesítésére biztosít jogot az előállítottak számára, nem a mobiltelefon – rendőri intézkedés alatti, azt zavaró – bármikori, korlátlan használatára. **Emiatt a Testület álláspontja szerint azzal, hogy a rendőrök – miután közölték a panaszossal, hogy bűncselekmény gyanúja miatt elő fogják állítani – többször is felszólították a mobiltelefonját használó panaszoszt arra, hogy a telefonálást fejezze be, nem sértették meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, sem előállított személyként az Rtv. 18. § (1) bekezdésében foglalt jogát hozzátartozója vagy más személy értesítéséhez.** Azzal kapcsolatban, hogy társától is távolabb ültették, és arra kérték, hogy a vele történő beszélgetést fejezze be, mert rendőri intézkedés alatt áll, a Testület felhívja a figyelmet a Szolgálati Szabályzat idézett 51. § (1) bekezdésére, amely előírja az azonos ügyben előállítottak elkülönített elhelyezését. Ez a szakasz ugyan az előállító helyiségekre nézve tartalmaz rendelkezést, ám az 51. § (1) bekezdésének első mondata is lehetőséget biztosít arra, hogy az előállított személyeket a biztonságos őrzést szolgáló más helyiségben lehessen elhelyezni. Mivel a panaszoszt és társát a Születésház külön helyiségében megfelelő számú rendőr felügyelte beszállításuk előtt, ez a helyiség ilyennek tekinthető az adott időtartamra. **Az eset körülményeiből pedig az is világos volt a helyszínen tartózkodó rendőrök számára, hogy a panaszoszt és társát azonos ügyben fogják előállítani, így a hivatkozott rendelkezés alapján a körülményekhez mért elkülönítésükre lehetőség volt, ez nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.**

2) A panaszos kifogásolta azt is, hogy a rendőri intézkedések következtében nem moshatott kezét sem a szülés után, valamint, hogy a kikerkező rendőrök vele végig ellenségesen beszéltek, agresszívok és becsmérlők voltak, ráadásul egyes rendőrök ruházata sem árulta el rendőri mivoltukat, az egyikük csak „hosszas unszolás” után mutatott „valamilyen jelvényt”.

a) Az Rtv. 16. § (4) bekezdése szerint: „A rendőr nem alkalmazhat (...) megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni. A rendőr az ilyen magatartás tanúsítójával szemben, annak megakadályozása érdekében, a szolgálati beosztására, a rendfokozatára, személyére tekintet nélkül köteles intézkedni.” A szolgálati fellépés módjára vonatkozó garanciális szabályokat az Rtv. 20. §-a a következőképpen szabályozza: „(1) A rendőrt az intézkedés során a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. (2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről. (3) A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. (4) Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.” A Szolgálati Szabályzat 4. § (1)–

(3) bekezdése szerint: „(1) A rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja. (2) Ha az (1) bekezdés szerinti közlés, illetve a szolgálati igazolvány vagy az azonosító jelvény felmutatása a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, azt az intézkedést követően kell megtenni. (3) Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr »A törvény nevében!« felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.”

b) A Testület részére megküldött rendőrségi iratokból kiderül, hogy mire a Születésházhoz az említett napon kiérkeztek a rendőrök, a panaszos és két társa már – a szülés lefolyását követően – megkezdte a helyszín feltakarítását, amelynek félbeszakítására felszólították őket a rendőrök [ld. pl. Indokolás II. részé 3) pont]. Az Indokolás II. részének 5) pontjában ismertetett jelentés szerint a panaszos azon kifogása, hogy nem moshatott kezet, alaptalan, mivel ez magának a panaszosnak is olyan prioritást jelentő dolog lett volna, hogy először ezt teszi meg, nem pedig a helyszín feltakarításának áll neki. A jelentés leszögezte azt is, hogy a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei teljesen szabályos öltözékben láttak el szolgálatot, láthatósági átvétőt – és azon névtáblát, azonosító jelvényt – is viselve, amit a reggeli eligazításon a szolgálatirányító parancsnok ellenőrzött. A panaszossal szemben használt hangnem és a rendőrök viselkedése kapcsán leírta a jelentés, hogy a rendőrkapitányság mindig nagy hangsúlyt fektet a kulturált és szabályos szolgálatellátásra. „Életszerűtlen az, hogy egy várhatóan jelentős sajtóérdeklődésre számot tartó eseményen elkövessünk szakszerűtlenséget, durvaságot, vagy egyéb más olyan dolgot, ami ellenünk támadási felületként szolgálhat.” Ráadásul az említett harmadik baba már a helyszínen jelezte, hogy panasszal fog élni, ami még inkább a szolgálati fellépésre vonatkozó garanciális előírások maradéktalan betartására sarkallta a rendőröket. A BRFK Akció Osztály vezetője által készített jelentés [ld. Indokolás II. rész 7) pont] azt is tartalmazza, hogy a panaszos előállítását fogantató rendőrök, abba a helyiségbe belépve, ahol a panaszos és társa várakozott, közölték a nevüket, rendfokozatukat, felmutatták az igazolványukat, és így kezdték meg a panaszos igazoltatását. Ezt megelőzően azonban az előző jelentést készítő r. főhadnagy is többször, jól érthetően elismételte a helyszínen – kiérkezése után – a panaszosnak és két társának, hogy ő látja el a parancsnoki feladatokat; elmondta a nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, beosztását és jelvéyszámát, valamit tájékoztatást adott a panasztételi lehetőségekről is, ezt követően azonban az említett harmadik babával szemben kezdett intézkedni.

c) A fentiek alapján a Testület a panaszos azon kifogásával kapcsolatosan, hogy a rendőrök nem engedték volna neki, hogy kezet mosson, nem tudta a rendelkezésre álló információk alapján pontosan rekonstruálni a történeteket, mert a rendőrség ugyan határozottan tagadta és egyébként is életszerűtlennek tartotta, hogy nem engedték volna a szülés levezetésében való segítkezés után kezet mosni a panaszost, ráadásul erre állításuk szerint elég ideje is volt, a panaszos ugyanakkor kifejezetten állította, hogy erre nem volt lehetősége, és annyi a rendőrségi iratokból is kiderül, hogy a panaszos – a rendőrség álláspontja szerint – egy bűncselekmény helyszínét akarta megváltoztatni, amely magatartás folytatását nem engedték meg neki. **Ezzel a kifogással kapcsolatban ezért – a rendelkezésre álló információk és ellentmondásos állítások alapján – a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos**

emberi méltósághoz való alapvető jogának, és a megalázó elbánás alkotmányos (és az Rtv. 16. § (4) bekezdésében is nevesített) tilalmának a sérelme nem állapítható meg.

A panaszos azon kifogása tekintetében, amely szerint a kikerkező rendőrök vele végig ellenségesen, agresszív és lebecsmérlően viselkedtek (egyikük rá is kiabált a panaszosra a panaszbeadvány szerint, hogy húzza fel a cipzárját), egyes rendőrök ruházata nem árulta el rendőri mivoltukat, az egyikük pedig csak „hosszas unszolás” után mutatott „valamilyen jelvényt”, a Testület a következő megállapításokat teszi. Az előző alpontban ismertetett rendőri jelentések alapján a rendőrség álláspontja egyértelmű azzal kapcsolatosan, hogy mind a helyszínre először kikerkező, és a panaszossal szemben először intézkedő BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei, mind aztán az előállítását fogatosító BRFK Akció Osztály rendőrei az Rtv. 20. §-ában foglalt garanciális előírásokat betartva, szabályos szolgálati egyenruhában, nevüket beosztási helyüket, rendfokozatukat közölve, szolgálati igazolványukat felmutatva kezdték meg az intézkedést a panaszossal szemben, az Indokolás II. részének 3) és 5) pontjában ismertetett jelentést készítő r. főhadnagy pedig a panasztételi lehetőségekről is tájékoztatást adott az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. A jelentések hosszasan szóltak arról is, hogy nem viselkedtek megalázó, becsmérlő vagy agresszív módon a rendőrök a panaszossal, hiszen egyrészt tisztában voltak vele, hogy minden bizonnyal nagy sajtóérdeklődésre is számot tartó ügy lesz az intézkedés következtében, másrészt pedig a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon mindig nagy hangsúlyt fektettek a kulturált és szabályos szolgálatellátásra, amit több korábbi BRFK-ellenőrzés eredménye is tanúsíthat. A BRFK Akció Osztályról származó jelentések arról is beszámoltak, hogy inkább a panaszos és társa volt az, aki vonakodott az intézkedéseknek (személyazonosságuk igazolása, mobiltelefonálás abbahagyása) eleget tenni, és ehhez többször is fel kellett szólítani őket, miközben arrogánsan viselkedtek, megjegyzéseket tettek az intézkedő rendőrökre. Ennek ellenére a BRFK Akció Osztály munkatársai szakszerűen és kellő empátiával bántak a panaszossal és társával is [ld. Indokolás II. rész 7) pont]. **A panaszbeadvány és a rendőri jelentések között ebben a tekintetben olyan ellentmondás húzódik a rendőrök szolgálati fellépésének módját, valamint az intézkedés hangnemét, a rendőrök viselkedését illetően, amelyet a Testület – egyéb rendelkezésére álló bizonyítási eszköz hiányában – nem tudott egyértelmű eredményre jutva feloldani, ezért a panaszos e kifogásait illetően arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos emberi méltósághoz és tisztességes eljáráshoz való alapvető jogainak, valamint a megalázó elbánás alkotmányos tilalmának megsértése nem állapítható meg.**

3) A panaszos az előállításával kapcsolatban sérelmezte annak jogszerűtlenségét, mivel – állítása szerint – egyik az Rtv.-ben szereplő előállítási ok sem vonatkozott rá; hosszúnak tartotta személyi szabadsága mintegy 10 órás korlátozását, kifogásolta, hogy az előállítás okáról nem kapott tájékoztatást; és sérelmezte azt is, hogy a Születésházban, majd a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon, végül a BRFK Teve utcai épületében indokolatlanul hosszú ideig kellett várakozni.

a) Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja, valamint (3) és (4) bekezdései szerint: „(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható; (...). (3) A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. (4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.” A Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése

alapján: „Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.”

b) A Testületnek megküldött rendőrségi iratokból a panaszos előállításának körülményei kapcsán az alábbiakat lehetett kideríteni. Az említett napon a Születésházhoz először 15 óra 7 perckor érkeztek ki rendőrök. A BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-járőr Alosztályán szolgálatot teljesítő r. főhadnagy, aki – az Indokolás II. részének 3) és 5) pontjai szerint – először hívta fel a panaszos (és társai) figyelmét arra, hogy rendőri intézkedés alatt állnak, 15 óra 22 perckor érkezett ki a helyszínre, korábban kikerkezett kollégái addig a helyszín biztosításával kapcsolatos feladatokat láttak el. A BRFK Akció Osztály munkatársai – akik aztán a panaszos előállításáról intézkedtek – 16 óra 10 perc körül érkeztek a Születésházhoz, miután 15 óra 30 perckor a BRFK Bevetés-irányítási központtól a helyszínre küldték őket. A kikerkező rendőrök tájékoztak a helyszín biztosítását végző kollégáiktól, intézkedéseket tettek a helyszín további megváltoztatásának megakadályozása érdekében, adatgyűjtést végeztek a helyszínen a történetek pontos feltárása érdekében, tanúkutatásra tettek kísérletet a Születésházban egy tanfolyam miatt jelen volt mintegy 20 személyt illetően; a BRFK Akció Osztály rendőreinek a helyszínen végzett tájékoztatói tevékenységét pedig részletesen az Indokolás II. részének 8) pontjában ismertetett jelentés tartalmazza. (Felvilágosítást kértek korábban kikerkezett társaiktól a jelenlévő személyek kilétéről, a történetekről, a helyszín biztosításáról és az eddig ott történt változtatásokról, a tanúkutatás és az adatgyűjtés eredményéről, megsejmeltek a Születésháznak az ügy szempontjából fontosabb helyiségeit, ezt követően igazoltatták a panaszost és társát, majd a szülő édesanyját és az újszülöttet elszállító mentősökkel és az őket kezelő orvosokkal egyeztettek, ezt követően a megszerzett információkról tájékoztatták a BRFK Életvédelmi Osztályt, és további utasításokat kértek tőlük a cselekmény minősítése és a megteendő további intézkedések érdekében, majd a tőlük kapott instrukciók alapján kezdték meg a panaszos és társa előállítását.) A BRFK Akció Osztálytól származó jelentésekből az is kiderül, hogy a panaszost először a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra szállították be (kb. 1 km-re a Születésházról), majd a BRFK Életvédelmi Osztály alosztályvezetőjének utasítására a BRFK Teve utcai épületébe (kb. 8 km) szállították kb. 20-30 perccel később – ezalatt a panaszost beszállító rendőrök elkészítették a panaszos és társa előállításáról szóló jelentésüket –, hogy ott a BRFK Életvédelmi Osztály rendőrei kihallgathassák (társaival együtt). Ide a panaszos az említett napon 18 óra 22 perckor lépett be, kihallgatása pedig 19 óra 35 perckor kezdődött, és 23 óráig tartott. A megérkezés és a tanúkenti kihallgatás között eltelt időben derült ki, hogy a panaszos által eredetileg meghatalmazni kívánt jogi képviselő nem tudta elvállalni a panaszos képviselőt. Kb. 18 óra 20 perctől helyszíni szemlét is tartott a rendőrség a Születésház épületében. A rendőrségi iratokból kitűnően a panaszost és két társát párhuzamosan hallgatták ki a rendőrök. A panaszos előállításáról szóló jelentés [ld. Indokolás II. rész 9) pont] szerint – amely szintén a BRFK Akció Osztálytól származik – a panaszossal szemben 16 óra 45 perckor (a BRFK Akció Osztály munkatársainak a helyszínre érkezésétől) kezdődtek a rendőri intézkedések; ekkor az Rtv. 29. § (1) bekezdése első fordulata alapján igazoltatták, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították. A rendőri jelentések – az Indokolás előző pontjában írtak szerint – azt is tartalmazzák, hogy mind a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei, mind a BRFK Akció Osztály rendőrei szakszerűen, kulturált módon és hangnemben, kellő empátiával intézkedtek a panaszossal szemben; a jelentések alapján felszólítások, utasítások csak a személyazonosság igazolásával és a mobiltelefonálás befejezésével kapcsolatosan hangzottak el.

c) A panaszos előállításának jogalapjával összefüggésben az alábbiakat lehetett megállapítani. A panaszos előállításáról szóló jelentés [ld. Indokolás II. rész 9) pont] azt tartalmazza, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján állították elő, mivel „bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható”. Ezt az előállítási okot tartalmazza egyebekben az Indokolás II. részének 4) pontjában ismertetett jelentés is, a BRFK Akció Osztálytól származó dokumentumokból [ld. pl. Indokolás II. rész 7) pont] pedig az is kiderül, hogy a BRFK Életvédelmi Osztály instrukciója volt, hogy a nem sokkal korábban már bűncselekmény gyanúja miatt előállított említett harmadik bábához hasonlóan a panaszost és társát is ezen előállítási ok alapján állítsák elő, mivel ők is ugyanott tartózkodtak a szülés alatt, és „segítői” mivoltuk nem volt kizárható az adott szituációban. Az Indokolás II. részének 10) pontjában ismertetett kiegészítő jelentés kifejezetten is tartalmazza azt, hogy a BRFK Akció Osztály munkatársai, a szükséges tájékozódás után, a Születésházban közölték a panaszossal – és társával –, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt lesznek előállítva a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra. Az előállítás jogalapjaként tehát a Testületnek azt kellett mérlegelnie, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja az adott körülmények között megfelelő indokul szolgálhatott-e az intézkedéshez, felmerülhetett-e a rendőrség által hivatkozott bűncselekmény (foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés) intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja. A Testület a kérdésről hangsúlyozottan csak mint a panaszossal szemben fogatosított előállítás jogalapjáról dönt, nem tartozik a hatáskörében a panaszos cselekményének büntetőjogi szempontú minősítése. Rámutat a Testület arra is, hogy az „intézkedéshez szükséges mértékű gyanú” fogalmilag kevesebbet jelent a büntetőjogi megalapozott gyanúhoz képest – mivel mások a következményei (előállítást vonhat maga után, de nem feltétlenül egy büntetőeljárás megindítását), és intézkedés jogalapjáról lévén szó, sokkal korlátozottabb időintervallumon belül kell döntenie a fennálltáról vagy ennek hiányáról, sokkal kevesebb mennyiségű információ és bizonyíték birtokában –, ezért nem is vonja maga után minden esetben kötelező jelleggel azt, hogy azt a személyt, akit ezen előállítási ok alapján vonnak intézkedés alá, mindenképpen meg is gyanúsítsák valamilyen bűncselekmény elkövetésével (pl. időközben a hatóság tudomására jutnak az intézkedés alá von személyt mentő körülmények, vagy az előállítás időtartama alatt még nem gyűlik össze elegendő mennyiségű bizonyíték a történeti tényállás pontos feltárásáról, amely alapján a büntetőjogi megalapozott gyanút közölni lehetne). Mindezek alapján a Testület nem vonta kétségbe a BRFK Életvédelmi Osztályának azon álláspontját, amely szerint a helyszínen észlelt körülmények és az érintettektől történt tájékozódás alapján, mivel a panaszos (és társa) is az említett harmadik bábával azonos helyiségben tartózkodott a komplikációkkal lezajló szülés idején, abban a segédkezése nem volt kizárható, ezért felmerülhetett vele szemben az említett bűncselekménynek az intézkedéshez szükséges mértékű – alacsonyabb bizonyossági fokú – gyanúja. Ezért az előállítás jogalapja a Testület álláspontja szerint fennállt. Az Rtv. 33. § (2) bekezdése az ott felsorolt előállítási okokat nem kötelező előállítási okokként nevesíti – szemben a 33. § (1) bekezdésében szereplőkkel –, hanem mérlegelési jogkört ad az intézkedő rendőrnek, aki dönthet az előállítás fogatosítása vagy mellőzése mellett is. A mérlegelés fő szempontja ebben az esetben is az Rtv. 15. §-ában szabályozott arányosság követelménye, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, illetve több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. A konkrét esetben a Testület nem tartotta aránytalannak a rendőrség mérlegelés alapján meghozott, a panaszos előállítása mellett szóló döntését. A Testület álláspontja szerint az adott esetben több szempont is alátámaszthatta az előállítás szükségességét – így büntetőeljárás és a rendőrség által említett taktikai szempontok (pl. az intézkedés alá vontak párhuzamos kihallgatása, a

kihallgatások mielőbbi lefolytatása a beszerzett többi bizonyíték, a történeti tényállás és a cselekmény megfelelő értékelése, további szükséges eljárás cselekmények fogantatásához információ szerzése érdekében, mielőbbi döntés az eljárás alá vont személyek büntetőeljárásbeli minőségéről, szerepéről stb.) –, és ehhez összességében a panaszos személyi szabadságának korlátozása nem tekinthető az Rtv. 15. §-a alapján nyilvánvalóan aránytalannak, illetve az eredményesség biztosítása mellett szükségtelenül nagy mértékű korlátozásnak. **Összességében ezért a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításának jogalapja az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján a vizsgált ügyben fennállt, és az előállítás fogantatása mellett döntés az Rtv. 15. § alapján aránytalannak sem tekinthető, ezért az előállítás jogalapja (és a fogantatásra vonatkozó döntés) nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát és személyi szabadságát.**

A panaszos kifogásolta azt is, hogy előállítása okáról nem kapott tájékoztatást. Ennek kapcsán a panaszbeadvány és a Testületnek megküldött rendőrségi iratok tartalma ellentmond egymásnak. A panaszos ugyanis – bár panaszbeadványában az Rtv. vonatkozó részeit is beidézte – határozottan állította, hogy nem volt tisztában előállítása jogalapjával, erről tájékoztatást nem kapott, de az Rtv. 33. §-ának áttanulmányozása után maga sem talált olyan ott felsorolt indokot, amelyet saját esetére nézve alkalmazhatónak tartott volna. Ezzel szemben a rendőrségi iratokban az szerepel, hogy [ld. pl. Indokolás II. rész 7) és 10) pont] a BRFK Akció Osztály munkatársai – miután a BRFK Életvédelmi Osztályt tájékoztatták a történetekről, és tőlük kapták azt az instrukciót, hogy az említett harmadik bábához hasonlóan a panaszost és társát is bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt állítsák elő – megjelölték a panaszos számára, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt előállítási ok miatt fogják őt előállítani, és ez szerepel az előállításáról készített jelentésben is [Indokolás II. rész 9) pont]. **A két oldal állításai közötti ellentét feloldására a Testületnek további bizonyítási eszköz nem áll a rendelkezésére, így azzal kapcsolatban, hogy a panaszost az Rtv. 20. § (2) bekezdésének, illetve a 33. § (4) bekezdésének megfelelően tájékoztatták-e előállítása okáról, a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.**

A panaszos kifogásolt előállítása mintegy 10 órás időtartamát is, és azt, hogy ez nagyrészt indokolatlan várakozással telt a Születésházban, a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon, majd a BRFK Tevé utcai épületében. A panaszos előállításáról készített jelentés – amely a BRFK Akció Osztály munkatársaitól származik – az előállítás kezdetét az említett napon 16 óra 45 percben jelölte meg (ez kb. egyezik a BRFK Akció Osztály munkatársainak helyszínre érkezésének időpontjával, beleszámítva a helyszínen tett előzetes tájékozódás időtartamát). Az előállítás vége a panaszos kihallgatásának befejezése volt, ami a jegyzőkönyv lezárásának időpontja alapján 23 órakor történt [ld. Indokolás II. rész 11) pont]. Eszerint a panaszos személyi szabadságát kb. 6 és negyed órán keresztül korlátozták. Ez alatt az időtartam alatt több rendőri szerv beosztottai is különböző intézkedéseket fogantatosítottak a helyszínen. Először a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei végeztek helyszínbiztosítást, amely az Rtv. 43. §-a alapján is magában foglalja a helyszín megváltoztatásának megakadályozást, valamint a Szolgálati Szabályzat 22. §-a alapján a helyszín őrzését, a nyomok biztosítását, az eseményben érintettek, illetve a tanúk – így a panaszos – feltartóztatását, visszatartását, az elszállított sérültekkel kapcsolatos információk beszerzését, majd a begyűjtött adatokról a közvetlen parancsnok és a szemlebizottság tájékoztatását, illetve a történetekről jelentés készítését. A BRFK Bevetés-irányítási központ a BRFK Akció Osztály munkatársait is a helyszínre küldte; a panaszossal szemben az érdemi intézkedéseket (igazoltatás, előállítás) ők fogantatosították. Ők 16 óra 10 perc körül érkeztek meg a

Születésház helyszínére, és átvették a helyszínt a rendőrkapitányság helyszínbiztosítást végző rendőreitől. A rendőrökkel ide kiérkező alosztályvezető r. főhadnagy már út közben a szolgálati járműből intézkedéseket tett a helyszínről elszállított édesanya és férje meghallgatására. A Születésháznál a BRFK Akció Osztály munkatársai tájékoztatást kértek a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőreitől, majd a BRFK Életvédelmi Osztálytól és a mentősektől, orvosoktól az Indokolás IV. rész 3) pont b) alpontjában írtak szerint, majd a Születésház egyes helyiségeit is megsejlelték, hogy a szükséges információk birtokában fogatosíthassák a panaszzsal és társával szemben a rendőri intézkedéseket. A fent részletezett információgyűjtés és a többi rendőri szervvel való kommunikáció részben a panaszzos igazoltatása közben is zajlott. A körülmények tisztázása után kezdtek meg a panaszzos beszállítást – a BRFK Életvédelmi Osztály kérésére – a kb. 1 km-re lévő BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra, ahová az említett harmadik bábát is előállították. Ezt követően azonban a BRFK Életvédelmi Osztály arra kérte a panaszzost és társát előállító rendőroket, hogy a személyi szabadság korlátozásáról szoló jelentés elkészítése után szállítsák át a panaszzost a BRFK Teve utcai épületébe, hogy ott tanúként kihallgathassák. A BRFK Akció Osztálytól származó jelentés [ld. Indokolás II. rész 10) pont] szerint a panaszzos a rendőrkapitányságon továbbszállítást megelőzően kb. 20-30 percet töltött. A BRFK Teve utcai épületébe 18 óra 22 perckor léptették be, ahol a kihallgatása aztán 19 óra 35 perckor kezdődött meg. A panaszzos tehát 2 órával a vele szemben történt intézkedés (igazoltatás) megkezdése után már a BRFK Teve utcai épületében volt, ahol további kb. 1 óra elteltével meg is kezdtek a kihallgatását, ami pedig társai kihallgatásával párhuzamosan zajlott, tehát az előállított személyeknek nem kellett megvárniuk egymás kihallgatását. A fennmaradt időt pedig a Testület nem tekintette aránytalanul hosszúnak az ügy összes körülményére tekintettel, mert amint az a rendőrségi iratokból is kitűnik, több rendőri szerv többfajta intézkedést is fogatosított ez alatt az időtartam alatt, és ezek, valamint az egyes rendőri szervek (és más személyek, pl. a mentőse és az orvosok) közötti kommunikáció szükségesek is voltak ahhoz, hogy aztán a panaszzost – és társait – a kellő információk birtokában, érdemben tudják kihallgatni, és az esetleg szükséges további eljárás cselekmények kérdésében dönteni. Az egyes eljárás cselekmények közül nem is várta be a rendőrség azok befejezését – pl. a helyszíni szemle esetében –, amelyek nem voltak elengedhetetlenül szükségesek a panaszzos kihallgatásának megkezdéséhez. Nem tekintette aránytalan késlekedésnek a Testület azt sem, hogy a panaszzost először a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságra szállították be, majd innen vitték társaival együtt a BRFK Teve utcai épületébe, mert az itt töltött idő alatt a rendőroket a panaszzos előállításáról készített jelentést írták meg – amely az egyéb dokumentumokkal együtt a kihallgatáshoz is szükséges lehetett a helyszínen tapasztaltak ismertetése miatt –, utána pedig a rendőrség megfelelő szakértelemmel rendelkező szervezeti egysége (a BRFK Életvédelmi Osztály) hallgatta ki a panaszzost, ahol rendelkezésre állt elegendő számú kihallgatást végző rendőr is a kihallgatások párhuzamos lefolytatására, valamint a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon töltött idő a rendelkezésre álló iratok szerint mindössze 20-30 perc volt. **Összességében ezért a Testület a panaszzos előállításának időtartamát – figyelemmel az előállítás alapját képező ügy összetettségére, és ehhez mérten az előállítás időtartama alatt elvégzett nagy számú eljárás cselekményekre, azok szükségességére, valamint az egyes rendőri szervek közötti indokolt tájékoztatásokra, kommunikációra – a konkrét esetben nem tartotta aránytalanoknak, így az nem sértette a panaszzos személyi szabadságát.**

4) Végül a panaszzos sérelmezte azt is, hogy előállításakor a Születésházból személyes tárgyait nem vihette magával – így pl. a kosarát, amiben a pénze és a vércukormérő készüléke volt –, a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányságon úgy ültették le, hogy társával ne tudjon kommunikálni, és a mosdóba csak többszöri kérés után kísérték ki.

a) A rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) Melléklete szabályozza a fogvatartottak birtokában tartható tárgyakat. Ezek: „1. Tisztasági felszerelések: tisztálkodási eszközök (pl. szappan, fésű, hintőpor, krém, sampon), fogápolási eszközök, izzadásgátló szerek (kivéve: hajtógázzal töltött palack, pumpával működő dezodor), körömápolási cikkek, körömcsispez (olló kivételével), ruha- és cipőápolási eszközök, varrókészlet, törülköző, zsebkendő, mosó- és öblítőszer (mosás idején, egyébként zárkán kívül személyenként elkülönítve tárolva), borotvahab, ún. felpengés borotva, elemes borotva (borotválkozás idején, egyébként a zárkán kívül tárolva), vatta, tampon, egészségügyi betét, hajcsavarók és csipeszek, hajháló, zuhanysapka. 2. Ruházati anyagok: saját tulajdonú alsó- és felsőruházat, lábbeli, papucs. 3. Élelmiszerek, étkezési eszközök: csomagban beküldhető élelmiszerek, filteres tea, kávé granulátum (papírzacskóban), édesítő szerek, üdítő italok, savanyúságok, kompótok (műanyagban tárolva), tejtermékek, ételízesítők, kiskanál, pohár (műanyag), ételtartó doboz és táska. 4. Dohányárúk: cigaretta, szivar, dohány, szipka, pipa, gyufa, öngyújtó. 5. Írószerek, papírárúk: levelezéshez szükséges eszközök, zseb- és kártyanaptár, családi fényképek, levelek, iratok, könyvek, napilapok, folyóiratok. 6. Egyéb használati tárgyak: vallásgyakorláshoz szükséges könnyű, kisméretű kegytárgyak, elemmel működtethető zsebrádió, fülhallgató, hordozható, elemmel működtethető televíziókészülék, karóra, szemüveg, kontaktlencse, tartalék elemek (zárkán kívül tárolva), kártya, sakk és egyéb játék, melyek tárolása, működtetése az őrzés biztonságát nem zavarja. 7. Gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök: az egészségügyi szolgálat által írásban engedélyezett gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök, vitaminok, tápszerek, az orvos engedélyével.”

b) A rendőrségi iratokból – így pl. az Indokolás II. részének 7) pontjában ismertetett kivizsgálásból – az derült ki, hogy a BRFK Akció Osztály munkatársai a panaszt beszállítása előtt még a helyszínen felszólították, hogy táskájukat, értékeiket vegyék magukhoz. A panaszos sem ekkor, sem később nem jelezte, hogy bármilyen értéktárgya a Születésházban maradt volna. (A panaszos társa pl. a kézitáskáját is magához vette, amelyből kivett egy könyvet, és előállítás ideje alatt azt olvasta.) A kivizsgálás szerint a panaszos és társa a rendőrkapitányságon taktikai okokból „beszédtávolságon kívül lett leültetve”. Egészségügyi szükségleteik elvégzésére pedig első jelzést követően lehetőséget kaptak. Hasonlóan írja le az előállítás ezen körülményeit az Indokolás II. részének 10) pontjában ismertetett jelentés is.

c) A panaszos azon kifogásával kapcsolatosan, miszerint nem vihette magával a Születésházból történt elszállításakor a személyes tárgyait, és a rendőrkapitányságon a mosdóba csak többszöri kérés után mehetett ki, a Testület ismételten teljes ellentmondást észlelt a panaszosi állítás és a rendőrség állítása között. A panaszos ugyanis ezeket kifejezetten állította, míg a rendőrségi iratokban az szerepel, hogy személyes tárgyai magához vételére külön felhívták a rendőrök a panaszos figyelmét. A fent ismertetett rendőrségi iratokból az is kitűnik, hogy a rendőrség álláspontja szerint a mosdó használatát a panaszos első kérésére lehetővé tették. **Ezen ellentmondás miatt – amelyet a Testület nem tudott egyértelműen eldönteni a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök segítségével – a Testület a panaszos személyes tárgyai magához vétele, és a rendőrkapitányságon a mosdó használatának megalázó módon történő korlátozása kapcsán a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos emberi méltósághoz és tulajdonhoz való alapvető jogai, valamint a megalázó elbánás alkotmányos tilalmának megsértése nem állapítható meg.**

A panaszos azon kifogásával kapcsolatosan, hogy őt előállítás alatt a rendőrkapitányságon úgy ültették le, hogy társával ne tudjon kommunikálni, a Testület felhívja a figyelmet a Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdésének már idézett azon fordulatára, amely szerint: „Az azonos ügyben előállítottakat el kell különíteni.” Ezért az Indokolás II. részének 7) pontjában ismertetett kivizsgálásban a BRFK Akció Osztály megalapozottan hivatkozott arra, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök „taktikai okokból” helyezték el beszédtávolságon kívül a panaszos és társát a rendőrkapitányságon, ez a Szolgálati Szabályzat hivatkozott rendelkezése alapján a konkrét esetben szabályszerű is volt. **Emiatt azzal, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök a rendőrkapitányságon úgy helyezték el a panaszost, hogy a vele egyidőben beszállított társával nem volt lehetősége kommunikálni, a rendőrség nem sértette meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.**

V.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a helyszínre kiérkező rendőrök szolgálati fellépésének a módja (azonosításukra vonatkozó garanciális előírások betartása), az általuk használt ellenséges, becsmérlő hangnem, és a rendőrök agresszív viselkedése, illetve a kézmosás kifogásolt megtiltása tekintetében a panaszos emberi méltósághoz és tisztességes eljáráshoz való alapvető jogainak, valamint a megalázó elbánás alkotmányos tilalmának a sérelme; az előállítás okáról történő tájékoztatás kifogásolt elmaradása kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme; valamint azzal kapcsolatban, hogy a panaszos beszállítása előtt személyes tárgyait nem vehette volna magához, és a rendőrkapitányság épületében a mosdót megalázó módon csak többszöri kérés után használhatta, a panaszos emberi méltósághoz és tulajdonhoz való alapvető jogainak, valamint a megalázó elbánás alkotmányos tilalmának a sérelme nem volt megállapítható. A panaszos által kifogásolt egyéb körülményeket illetően a Testület megállapításai szerint a panaszos alapvető jogai nem sérültek.

A Testület ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. május 11.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag